

SOMORJA ÉS VIDÉKE

ALAPÍTVÁ 1928-BAN
XXXII. ÉVFOLYAM, 10. SZÁM

INGYENES KÖZÉLETI LAP
2023. OKTÓBER

Ilyen sincs akárhol. A Sérium Fényfesztivál során városunk több épülete fényárba borult szeptember utolsó hétféjén. Az eseményről bővebben lapunk 6. oldalán írunk.
(Fotó: Szinghoffer Mátyás)

Az aradi vértanúkra emlékeztünk

Ökumenikus istentisztelettel, fáklyás menettel, majd megemlékezéssel tisztegtünk Somorján október 6-án az 1849-ben Aradon kivégzett vértanúk emléke előtt.

A református templomban megtartott istentiszteleten a történelmi keresztény egyházak képviselői szóltak az egybegyűttekhez, kiemelve az elkötelezettség és az áldozathozatal fontosságát, illetve az aradi vértanúk mutatta, örök értékű példát. A megemlékezés résztvevői ezt követően

fáklyával a kezükben a Fő térre, a Szentháromság-szoborhoz vonultak, ahol Brunczlik Viktor, a Via Nova - Új Út Somorja vezetőségi tagja beszéde után Méry Rebeka népi énekes adott elő a szabadságharchoz kapcsolódó népdalokat.

Az esemény szónoka Koncz Zsófia, Magyarország Energiaügyi Minisztériumának miniszterhelyettese volt.

„Azt gondolom, hogy mi nem csak úgy véletlenül születünk magyarnak, ez nem csak úgy történik velünk. Szent Istvántól

kezdve egészen a Rákócziakon át az aradi vértanúig mind-mind azt mutatja, hogy nekünk, magyaroknak, küldetésünk van itt, a Kárpát-medencében, és bármilyen nehézségeken is kellett átmennünk, mi ezt együtt, akár az életünk árán is, meg tudtuk oldani, és több mint ezer éve itt tudunk élni és alkotni” – hangsúlyozta.

A Csemadok, a Via Nova, valamint a katolikus, evangélikus és református egyházközösségek által szervezett rendezvény agapével zárult a Korona udvarában. (1)

Hamarosan szavazhatunk a részvételi költségvetési projektekre

Szeptember utolsó napján lezárult a határidő a részvételi költségvetési projektek betérjesztésére. Idén 18 projekt érkezett be, a szakbizottság október végéig értékeli ki, melyek felelnek meg a támogatási feltételeknek.

A beérkezett projektek túlnyomó része ezúttal is a közhasznúság elvére épül, ugyanakkor a környezet védelmére irányuló tervezetek is szép szám-

ban érkeztek. Az elbírálást követően a tervezetek a samorin.hlasobcanov.sk honlapon érhetők el. Városunk lakosai november 2-ától 16-áig SMS-szavazással dönthetik el, mely projektek részesüljenek az e célra elkülönített 17 ezer eurós támogatásból. A szavazás eredményeit az önkormányzat november 30-án teszi közzé, a projektek megvalósítására közel egy év áll majd a pályá-

zók rendelkezésére 2024. január 1-től december 15-ig. A részvételi költségvetési program főleg a közterületek fejlesztésére, a város szépítésére, a szabadidős tevékenységekre és a szolgáltatások színvonalának javítására fókuszál. Az első ilyen programot 2021-ben hirdette meg a somorjai önkormányzat, akkor 18 projekttel neveztek be, míg tavaly 12-vel. (1)

Virágos Somorja 2023 - a környezetszépítő program eredményei

Lezárult a Virágos Somorja idei, második évfolyama, október 4-én pedig a Koronában átadták a díjakat a nyerteseknek.

A környezetszépítő programba idén huszonöten kapcsolódtak be, a Martina Sebestyén kertészmérnök, Kocsis Arnold környezetvédelmi osztályvezető, Medik Viktória városi főkertész és Jávorka Tamás építész alkotta zsűrinek volt miből válogatnia.

A pályázat nyertesei:

A legszebb családi ház előtti előkert: Ürge Czafik Aranka, Lovagló u. 1/B

A legszebb tömbház előtti előkert: Mária Dzurová, Duna u. 4

A legszebb, intézmény, cég előtti előkert: IZO BAU, Ipari u. 30

A legszebb, virágokkal díszített erkély: Valacsay Annamária, Duna u. 9., földszint

A Polgármester díját idén Baráth György (Hosszú u. 67.) nyerte el, míg a facebookos közönségszavazás nyertese a Duna utcai Óvoda lett. A környezetszépítő program díjait a Vrba Kft., az ABIES és az Agrosam cégek ajánlották fel. A díjátadón a résztvevőket Veres Gábor alpolgármester üdvözölte, megköszönve a program valamennyi résztvevőjének, hogy aktívan kiveszik a részüket városunk szépítéséből.

(1)

A környezetszépítő program díjátadóját a Korona udvarában rendezték meg
(Fotó: Szinghoffer Mátyás)

Jubiláló nyugdíjasainknak Orosz Csaba polgármester gratulált
(Képcím)

A jubiláló nyugdíjasokat köszöntötte a városvezetés

A Németh-Šamorínsky István Művészeti Alapiskola hangversenyterme adott otthont szeptember 20-án a jubiléumköszöntő ünnepségnek. Orosz Csaba polgármester ez alkalommal azokat az idős lakosokat köszöntötte, akik ez év májusában, júniusában vagy júliusában töltötték be 70., 75., 80., 85. életévüket, vagy ennél is idősebbek.

A rendezvényre, amelynek zenei aláfestéséről Mezei Ernő gondoskodott, összesen 123 személy volt hivatalos.

„Köszönettel tartozunk önöknek azért, hogy szorgalmas, áldozatos munkájukkal megteremtették a lehetőséget a fiatalabbaknak, gyerekeiknek, unokáiknak, hogy tanulhassanak, dolgozhassanak, gyarapodhassanak, és nyomdokaikba léphessenek. Szeretettel kívánom mindannyiuknak, hogy jó egészségben, derűs jókedvvel legyenek közöttünk még sok-sok évig” – mondta a polgármester. A korábban hagyományosan a Pomléi úti nyugdíjasklubban tartott jubiléumköszöntőket idén más helyszíneken tartják, mivel a klubot átépítik. A tervek szerint jövőre készül el; a létesítmény, amelyet négy városi szervezet használ, sokkal komfortosabb lesz a felújítás után.

(1)

Október elsejétől tilos a járdán parkolni

Október 1-én életbe lépett a közúti közlekedésről szóló, 8/2009 számú törvény módosítása, amely kimondja, hogy a gépjárművek vezetőinek tilos a járdán megállniuk vagy várakozniuk. Kivételt képeznek a közlekedési táblával parkolásra kijelölt szakaszok.

Kerékpárral, segédmotoros rollerrel és motorkerékpárral továbbra is lehet a járdán parkolni, ha legalább 1,5 m szabad hely marad. Városunk vezetése kiemelt figyelmet szentel a közlekedésbiztonságnak, és a lakosság együttműködését kéri. A járdán parkolás szempontjából problémás szakasz az Iskola és a Duna utca, ahol nincs más mód a parkolásra. Itt parkolóhelyek kijelölésével tették lehetővé a részleges parkolást a járdán. A városközpontban a fizetős parkolás bevezetése során kialakított parkolási rendnek köszönhetően nincsenek gondok, a családi házas övezetekben lakók pedig remélhetőleg a saját területükön, udvarukban tudnak parkolni.

Mivel a jogszabály érvényesítése mindannyiunk érdeke, az önkormányzat a városi rendőrség közreműködésével fogja felügyelni betartását.

Az Iskola és a Duna utcában száznál több új parkolóhelyet festettek fel
(Képcím)

Több projektről döntött a képviselő-testület

Szeptember 19-én ülésezett városunk képviselő-testülete. A programon ez alkalommal tizenhét napirendi pont szerepelt, közte nemzetközi projektek támogatási kérelmeinek betérjesztésére és társfinanszírozás elfogadására tett javaslatok is.

Az ülést Orosz Csaba polgármester nyitotta meg, majd ifj. Élesztős Pál, a pénzügyi szakszervezet elnöke értékelte a város idei évi költségvetésének teljesítését az év első felében. Beszámolójából kiderült: a városi hivatal és az igazgatása alatt álló szervezetek folyó és tőkekiadásainak finanszírozása a költségvetési szabályok betartásával történt. Hasonló megállapításra jutott a Somorja 2022-es rendes és összevont éves zárszámadását vizsgáló független könyvvizsgálói jelentés is – a város mindkettő vonatkozásában a költségvetési törvényben foglaltakkal összhangban járt el. Ezt követően Lelkes János, Somorja főellenőre terjesztette be jelentését a 2022-ben végzett ellenőrzésekről, amelyek során nem merültek fel hiányosságok vagy szabálysértések a város vizsgált szervezeteinek gazdálkodásában. A testület elfogadta három, határon átnyúló projekt társfinanszírozását is – valamennyit a Szlovákia-Magyarország Interreg-program keretében terjeszti be a város.

Modern Monasteries II

2017 és 2020 között Modern Monasteries címmel határon átnyúló projektet való-

sított meg a Szent Mór Bencés Perjelség és Somorja önkormányzata. A közösen megvalósított projekt tapasztalataira és a partneri viszonyra alapozva a fejlesztések folytatását tervezik a partnerek. A fő cél a kulturális örökségi helyszínek felújítása és turisztikai célponttá alakítása. A projekt keretében felújították a Korona épületének második emeletét, majd szabadulósobákat alakítanak ki. A győri bencés rendház jelenleg felújítás alatt álló tetőterében interaktív kiállítóterem létesül, a harangok történetét és működését, a bencés oktatás múltját és jelenét, valamint a barokk liturgikus elemeket ismerhetik meg itt a látogatók. A rendház kertjét is felújítják, és gyógynövénykertet alakítanak ki itt. A partnerek közös konferenciát, átadóünnepséget rendeznek, a gimnazisták számára workshopokat szerveznek. A turisztikai attrakcióktól a látogatók számának emelkedését remélik Somorján és Győrben is.

Határon átnyúló

katasztrófavédelmi együttműködés

Somorja egyik büszkesége az önkéntes tűzoltó testület, mely 1873 óta működik, idén ünnepli fennállásának 150. évfordulóját. Az elmúlt évtizedben tapasztalt klímaváltozás okozta árvizek, heves esőzések, viharok, a szárazság okozta erdőtüzek arra ösztönözték a város vezetését és a tűzoltó testületet, hogy ezek elhárítására képezze ki a tűzoltókat, illetve fokozatosan bővítse a testület felszerelését, és

speciális gépjárművet vásároljon. Az esz- közbeszerzés mellett Somorja közös gyakorlatot szervez, melyen részt vesznek a társ pályázó községek tűzoltó egységei. A fiataloknak tűzoltóversenyt szerveznek. A Somorjai Önkéntes Tűzoltó Testület tagjai bűvartanfolyamon is részt vesznek. A projektet az Arrabona EGTC nyújtotta be a Rábapatonai Önkéntes Tűzoltó Egyesület Hungary, Abda község önkormányzata, a Győr-Moson-Sopron Megyei Polgári Védelmi Szövetség, Somorja önkormányzata, a Győr-Moson-Sopron Megyei Tűzoltó Szövetség, valamint Felbár, Vajka és Nagybodak önkormányzata partnerségével.

Zöld városok

Somorja fő törekvése, hogy modern város legyen, és hogy a lakosai jó körülmények között élhessenek. A környezetvédelem is fontos az önkormányzat számára. A város nemcsak a szelektív hulladékgyűjtés terén tesz nagy erőfeszítéseket, hanem a komposztálás, valamint a biodiverzitás kialakítása terén is. Ezzel összhangban zöldtetőt alakítana ki a város a művészeti alapiskolánál, a projekt folytatódna más középületknél is. A zöld infrastruktúra a területfejlesztés része lenne, és teljes mértékben természetes megoldás. A projektet az Arrabona EGTC, Győr, Mosonmagyaróvár, Somorja, Dunaszerdahely önkormányzata, a Csallóköz Natúrpark Polgári Társulás és a Hárfa Hálózat a Regionális Fejlesztésért Alapítvány nyújtotta be. (I)

Ifjúsági park épül a városban

Szeptember derekán a városi könyvtár melletti területen megkezdték az ifjúsági park építését. A város 670 ezer eurót különített el a projektekre, az önkormányzat ennek egészét vagy egy részét pályázati támogatásból akarja fedezni.

Gördeszkapálya, streetballpálya, ping-pong asztalok, asztali foci és teqball is lesz a 6260 négyzetméteres területen. A járdákat és a kövilágítást is felújítják a projekt keretében, a fák alatt pedig piknikezőhelyeket alakítanak ki.

A projekt megvalósítását több éves előkészítő munka előzte meg. Ennek a környezeti hatástanulmány éppúgy része volt, mint a területen élő fásszárúak állapotának felmérése. A dendrológiai tanulmány mutatott rá arra, hogy a terület mindenképp költséges revitalizálást kíván. A kivágott fák helyett az önkormányzat a város más pontjain telepít fákat.

Az elmúlt években Somorján több olyan beruházás valósult meg, amely a szabadidős sporttevékenységet támogatja. Korszerűsítették a Corvin Mátyás Alapiskola udvarán levő atlétikai pályát, ezt a sportlétesítményt a lakosok is használhatják, továbbá négy szabadtéri fitnesspályát is kialakítottak, a Duna utcában floorball-pályát és streetballpályát létesítettek, s a város adta a telket a nemrég átadott K Parkhoz is.

Ha minden a tervek szerint halad, az ifjúsági parkot Somorja lakosai 2024 őszén vehetik használatba.

(k) Az ifjúsági park látványterve

(Forrás: Maarch Group s.r.o.)

Madáchosok Budapesten

A napsütéses ős remek alkalomnak bizonyult, hogy a Madách Imre Gimnázium diákjai megejtsék hagyományos budapesti kirándulásukat. Az alábbiakban szeptember 21-i élményeiket foglalják össze.

Fontosnak tartjuk, hogy minden gimnazistának alkalma nyíljon megnézni a magyar Szent Koronát, ezért erre a napra tárlatvezetéssel egybekötött látogatást szerveztünk az Országházba. Az elsősök, a Kvintó és a 3. osztály diákjai a lenyűgöző épület díszes belső terei mellett láthatták Európa legrégebb koronázási ékszereit, amelyekre a nap 24 órájában díszgyenruhás koronaőrök vigyáznak.

Ezt követően városnéző sétára indultunk a Kossuth térről. Az Olimpiai parkban megnéztük az olimpiai aranyérmes magyar sportolók emléktábláit, a Duna partján a József Attila-szobornál felolvastuk a költő A Dunánál c. versét. A

A gimnazisták az MTA épülete előtt

(Képtár)

Trianoni emlékműnél a sok-sok felirat között mindenki megkereshette szülőhelyét, szülei és nagyszülei szülőfaluját. Sétánkból a Cipők a Duna-parton holokauszt-emlékmű, a Magyar Tudományos Akadémia és a Szent István Bazilika sem maradhatott ki.

A kulturális élmények után a szórakozás következett. A Mystique Room szabadulósobáiban a diákok csapatban, sok-sok furfangos lépésen keresztül fejtették meg a kiszabaduláshoz szükséges kódot. Aki az Illúziók Múzeumát választotta aktív kikapcsolódásnak, az sem csalódott. A gyerekek felfedezhették, milyen lenyűgöző a látásunk, az érzékelésünk, az agyunk működése, miért lát olyasmit a szemünk, amit az agyunk nem tud értelmezni. Érdekes installációk, hologramok, optikai illúziók, mind egy-egy játékos emlékeztető arról, hogy az elképzelésünk az általunk megtapasztalt világról gyakran csupán illúzió, amelyre itt a racionális, tudományos magyarázatokat is megtalálhatták.

A napot a Budapesti Operettszínház Monte Cristo grófja című fergeteges musicaljének megtekintésével zártuk. Klassz élményekkel feltöltődve érkezünk haza.

(MIG)

A József Attila-szobornál felolvasták a költő A Dunánál c. versét

Autómentes napot tartottak a Gazdasoron

Szeptember 20-án a Gazdasor városi piactérrel szomszédos szakaszán rendezték meg a Mobilitás Héthez kapcsolódó Autómentes napot. A rendezvényen a város óvodásai és iskolásai vettek részt.

Az alternatív közlekedési formákat, például a bringázást népszerűsítő rendezvény során lehetett rajzolni a járdára és az úttestre, sakkozni, rollerezni, csocsózni és pingpongozni, valamint az érdeklődők kipróbálhatták az elektromos kerékpárokat is. A gyerekek körében nagy sikert aratott a Somorjai Önkéntes Tűzoltó Testület járműve, amelyet töviről hegyire megsemmisíthettek. Délután a Grandees tánccsoport adott műsort a szolgáltatások háza előtt. Az Autómentes nap rendezvényeibe a Tejfalusi Alapiskola is bekapcsolódott, „megakasztva” egy kis időre a forgalmat az Első utcában.

A rendezvény lebonyolításához több helyi vállalkozás, köztük a Bike Union, a Slovakia Bike, a Platán étterem, a Safari vendéglő, az EsoLine, a Czucz és a Juszuf kávézó is támogatást nyújtott.(1)

A forgalom zaját egy napra gyerekszívaj és zene váltotta fel
(Fotó: Szinghoffer Mátyás)

Választási körkép - 2023

A Robert Fico vezette Smer-SD lett a szeptember 30-án, szombaton tartott előrehozott parlamenti választás győztese. Magyar párt nem jutott be a parlamentbe.

Fico ezek szerint feledtetni tudta a szavazóival, hogy öt évvel ezelőtt heves tüntetésekkel tették világossá a tömegek, nem akarják az ország élén látni. A politikus 2018-ban kényszerült lemondani kormányfői posztjáról a Kuciák-gyilkosság miatt.

Somorján a Szövetség lett az első

Somorján a választók 67,39 százaléka ment el szavazni. A városban a Szövetség lett az első a voksok 28,37 százalékával. A második helyen a PS végzett közel 22 százalékkal, a Smer 14,5 százalékkal a harmadik, az Olano 8 százalékkal a negyedik, a Hlas 7,8-cal az ötödik, az SaS 7,7-tel a hatodik helyen végzett. De kapott 2-2 százalékot az SNS és a KDH is.

A magyarok kimaradtak

Fico pártja után országos szinten a második helyet a liberális Progresívne Slovensko szerezte meg, a harmadikat a Peter Pellegrini volt miniszterelnök vezette Hlas-SD. Bejutott még a törvényhozásba az Olano a priatelja koalíció Matovičcsal az élén, a KDH, az SaS, és a radikális szlovák nemzeti párt, az SNS. A magyar Szövetség-Aliancia nem tudta elérni az 5 százalékos parlamenti küszöböt. A párt a szavazatok mindössze 4,39%-át tudta megszerezni, azaz a következő választási ciklusban sem lesz magyar érdekképviselő a törvényho-

Városunkban 7197 választó élt szavazati jogával

(Fotó: Szinghoffer Máttyás)

zásban. Az eredmény ismeretében Forró Krisztián, a Szövetség elnöke úgy nyilatkozott: „Történelmi eredményt értünk el, a siker mégis elmaradt. Az ellenszél óriási volt, de ez nem lehet kifogás. Bár igyekeztem mindent megtenni a sikerért, mert hittem benne, a politikai felelősséget, természetesen, vállalom.”

„Milyen ország vagyunk?”

Ódor Lajos kormányfő is megszólalt a választási eredmény láttán: „Közösen, őszintén és mélyen meg kell vizsgálnunk ezt, és fel kell tennünk magunknak a kérdést, milyen ország vagyunk. A válasz természetesen nem fog mindenkinek tetsze-

ni” - mondta a miniszterelnök. A választáson való részvételi arány kiemelkedően magas, 68,51 százalékos volt. 25 politikai párt, mozgalom, tömörülés állított jelöltlistát, a parlamenti bejutási küszöböt 5 százalékosra állította. 150 mandátumot osztanak szét. Szlovákiában 4,3 millió szavazásra jogosult állampolgár van, 3 007 123-an mentek el szavazni. Külföldről rekordszámú, 58 779 szavazat érkezett levélben. Ez volt a kilencedik parlamenti választás az önálló Szlovákia történetében. Október 10-én a Smer-SD, Hlas-SD és az SNS bejelentette, hogy csak egymással tárgyalnak tovább a kormányalakításról. (k)

Októberben megszabadulhatunk a veszélyes hulladéktól

Felhívjuk lakosaink figyelmét, hogy 2023. október 28-án (szombaton)

gyűjtjük a környezetre káros, veszélyes hulladékot.

A veszélyes hulladékot érvényes személyigazolvány felmutatása után adhatják le a helyi lakosok - fizikai személyek (cégek és jogi személyek nem).

A meghatározott helyszíneken a következő, veszélyes hulladéknak minősülő anyagokat vesszük át:

- öreg festékek
- hígítók
- permetszerek
- a felsorolt vegyszerek csomagolóanyagai, ill. dobozai

Csak olyan veszélyes hulladékok adhatók le, amelyek csomagolásán, ill. dobozán fel van tüntetve a hatóanyag vagy a vegyszer neve. A dobozoknak zárhatónak kell lenniük.

Nem adhatók le a következő anyagok:

- olyan anyagok és vegyszerek dobozai, amelyek csomagolásán nem állapítható meg egyértelműen, mit tartalmaznak
- használt olajok
- elhasznált műszaki berendezések
- elemek és akkumulátorok

A következő helyszíneken és időpontokban leszünk elérhetők:

- 8.00 - 8.45 Kaszárnya utca - a volt Ravtex cég parkolójában
- 9.00 - 9.45 Pomléi út - az egykori vasútállomásnál
- 10.00 - 10.45 Napos utca - a gimnázium parkolójában
- 11.00 - 11.45 Csölösztő - a volt tűzoltószertár épületénél
- 12.00 - 12.45 Tejfalu - az Arany Kakas vendéglőnél
- 13.00 - 13.20 Királyfia - a buszmegállónál
- 13.30 - 13.50 Bucsuháza - a buszmegállónál
- 14.00 - 14.20 Sámot - a buszmegállónál

Sérum Fényfesztivál – a fények bűvöletében

Nem mindennapi élményben volt része azoknak, akik szeptember 29-én és 30-án ellátogattak Sérum Fényfesztiválra, amely idén harmadik évfolyamába lépett. Az innovatív esemény a vmk-ban és több külső helyszínen zajlott.

A nemzetközi esemény célja, hogy külföldi és hazai fiatal művészek bevonásával népszerűsítse az újmédia művészetet kiállításokon, fényfestésen, interaktív fényinstallációkon és audiovizuális performanszokon keresztül.

Az idei rendezvény során szerveztek gyerekfoglalkozásokat, kiállítást, valamint szakmai előadást is, amely során Gyenes Zsolt, a Pécsi Tudományegyetem tanára osztotta meg gondolatait a vizuális zenéről. A hangsúly a fényfestésen volt; a somorjai közönségnek idén Battha Gáspár (HU), Baráth Ádám (SK), Baráth Tamás (SK), Bartha Márk (HU), Besnyő Dániel (HU), Bittera Patrik (SK), Roy Datom (MEX), Dömény Krisztián (SK), Entropy Aesthetics (Patrik Kiss) (HU), Gálicz Dávid (HU), Gyenes Zsolt (HU), Kálmán

Rendkívül látványos és hangulatos volt az idei fényfesztivál (Fotó: Szinghoffer Máttyás)

Máttyás (HU), Kitzinger Gábor (HU), Maruscák Dávid (SK), Pfitzner Áron (Nautis) (HU), Polena Réka (SK), Michal Przystlak (PL), S Olbricht (HU), Szolgay Bence (SK), Szűcs Gábor (SK), Niko Tiainen (FIN) és Várhegyi Dávid (HU) mutatkozott be.

A nagyszabású rendezvény Somorja városa, a Somorjai Városi Művelődési Központ, az EPSON, a Centrum Production, a Kontur Art Project együttműködésével és a Kultminor támogatásával valósult meg. A fényfesztivál során nyílt kiállítás október 17-ig tekinthető meg a vmk-ban.

Mesél a Nagyi – bemutatták Czafik Rozália kötetét

Könyvtári rendezvényen ritkán látott népes közönség volt kíváncsi az első kötetes szerző, a 92. éves Czafik Rozália Mesél a Nagyi című könyvének bemutatójára. A kötetet Csanda Gábor, a Madách Egyesület munkatársa mutatta be.

Az ígéret szép szó, ha megtartják úgy jó – tartja a mondás, és Rózsi néni is, aki szülőfaluja díszpolgára, a Doborgazi Kemencék Titka rendezvény meghatározó alakja, aki még annak idején megígérte az unokájának, hogy megírja és közreadja tapasztalatait, humoros történeteit.

„Örömmel teszek eleget a kérésnek, és ha erőm engedi, iparkodok minél többet

leírni. Majd ha te is ennyi idős leszel, adja Isten, hogy forgasd a könyvet és gondold a nagyira” – szól a könyv bevezető ajánlása, majd sorjázna a történetek.

A kiváló hangulatú bemutatót követően a Czafik rokonság és a Zalabai Zsigmond Városi Könyvtár munkatársai által készített finomságok kóstolgatása mellett beszélgettek még sokáig a szerzővel az érdeklődők.

A kötet a Madách Egyesület gondozásában jelent meg a szerző unokája, Bodó Purger Zsuzsanna illusztrációival. A könyv megvásárolható a Molnár Könyvesbolt hálózatánál és a somorjai városi könyvtárban.

Az elsőkötetes Czafik Rozália dedikálta a könyvét (Képarcívum)

Jól rajtolt az egyházzenei fesztivál

Nagy István orgonaművész

(Képarcívum)

Első alkalommal rendezték meg a városban a Musica Sacra Samariensis – Somorjai Egyházzenei Fesztivált. A három kiváló zenei eseményt felvonultató koncertsorozat augusztus 20-a és október 8-a között zajlott, három vasárnapon át.

Elsőként Nagy István, a nemzetközi híró orgonaművész és zeneszerző adott koncertet a Nagyboldogasszony Plébániatemplomban. Szeptember 24-én és október 8-án két jeles egyházzenei kórus, a szlovák Adoremus, majd a cseh Lumir produkcióját hallhatta a közönség. Az előbbit Dušan Bill karnagy, a cseh kórust František Ostrý vezényelte, orgonán kísért Peter Loydl. Az Adoremus egyházzenei kórus vendégként Miroslav Dvorský, a nemzetközi híró tenorista, több európai nagyváros operaházának állandó vendégművésze is énekelt a somorjai közönségnek.

(s)

Koncertek és előadások a Templomok éjszakáján

Szeptember 23-án rendezte meg a Templomok éjszakája rendezvénysorozatot az önkormányzat kulturális bizottsága a történelmi egyházak képviselőivel együttműködve.

Az idei, második rendezvény már több helyszínen zajlott, és színesebb programot kínált, mint a tavalyi, első évfolyam. A rendezvénysorozat a sámtoti Antióchiai Szent Margit-templomban indult, ahol a Harmonia Classica Kamarazenekar adott koncertet a zsúfolásig megtelt templomban. A következő helyszín a Tejfalusi Nagyboldogasszony-kápolna volt, ahol a szentmise előtt dicsőítő énekek csendültek fel Varjú Péter és barátai közreműködésével, ők később a nagytemplomban, illetve az Ambrózia idősothton kápolnájában is közös éneklésre hívták a jelenlevőket. A református templomban az esti istentiszteletet követően a Híd Vegyes Kar koncertezett. A plébániatemplomban Tomáš Mihalik orgonaművész adott koncertet, az evangélikus templomban pedig Inka Galbáčová a Sancta Maria Kórus tagjainak kíséretével énekes imafelajánlásokat vezetett. A Samaria Klezmer Band a zsinagóga előtti téren adott koncertet. A Szent

A Harmonia Classica Kamarazenekar a sámtoti Antióchiai Szent Margit-templomban koncertezett (Fotó: Bucsuházy István)

Kozma és Damján-kápolnát Horváth László történész mutatta be az érdeklődőknek, György András lelkész a református templomról és a

helyi gyülekezetéről szóló, valamint Ján Hevera helyi zsidóságot bemutató előadását is nagy érdeklődéssel hallgatta a közönség. (s)

A Koronában állították ki a művésztelepen készült alkotásokat

Tizenharmadik alkalommal adott ott-hont városunk szeptember 29-e és október 8-a között a Dunartcom nemzetközi művésztelepnek. Az alkotásokat ez alkalommal a Koronában állították ki, emellett más rendezvényeket is tartottak.

Az idei művésztelep hívószava az Imagináció volt, melynek jelentése: képzelet, képalkotás, elképzelés. Az alkotók ehhez igazodva, strukturált módon, belső képek láttatásával igyekeztek előhívni és kivetíteni alkotásaikban érzéseiket, érzelmeiket. Ebben az évben a házigazdán, Mayer Éva képzőművészen és a szintén somorjai Méry Bea grafikusművészen kívül további nyolc alkotó fogadta el a meghívást a művésztelepre. Az imagináció filozófiájának kérdésfelvetéseire reflektálva kezdte meg a munkát a Magyarországról érkezett Cseka Szilárd, Gaál Kata, Makai-Kovács Beatrix festőművész, Majoros Áron Zsolt és Rajcsok Attila szobrászművész, valamint az erdélyi származású Miklós Hajnal festőművész és Orbán Előd szobrász.

A művésztelep alkotói két szakmai program, esti előadás keretében, a Mozi Club

A 13. Dunartcom művésztelep alkotói (Fotó: Szinghoffer Mátyás)

pódiumszínpadán mutatkoztak be, és mutatták be legfontosabbnak munkáikat, majd a közönséggel együtt élvezhették a Sup-Sup zenei klubban a Bettika Septet koncertjét. A 13. alkalommal megszervezett eseménysorozat védnökségét a Mayer családon és barátaiakon kívül Orosz Csaba polgármester vállalta.

A művésztelep záró kiállítását Fazekas Réka, a Budapesti Múcsarnok kurátora nyitotta meg október 7-én a felújított paulanus kolostor, a Korona dísztermében. A tárlat november 7-ig tekinthető meg. (s)

Főhajtás a háború ukrán áldozatai előtt

A szépség és fenyegetés témaköröket kutatva alkotta meg a zsinagógában bemutatott instalációját Denise Hawrysis és John Wynne, a már csaknem két évtizede Angliában élő, ukrán származású, kanadai állampolgárságú művészpár.

A hang-, fény- és árnyjátékkal kerekített szigeten elhelyezett képkollázsokkal az ukrainai frontokon elhunyt emberek élete, valamint a természet, a környezet pusztulása feletti mélységes sajnálat és a tisztelgő főhajtás egyedi megjelenítése ez az alkotás. Az installáció mottója egy ukrán költő, A. Afanasievova művéből kölcsönzött idézet, amely a háború tükröződését kutatja a művészetekben. A művészpár első alkalommal alkotott a somorjai At Home Galleryben.

A kiállítás megnyitóján jelen volt Mateo Barney követségi tanácsadó és Cheryl Cruz, Kanada szlovákiai nagykövete is. (s)

Tűzoltóverseny a jubileum jegyében

A Pomlé Fesztivált követő hétvégén, szeptember 9-én zajlott a tűzoltószertár udvarán a megalakulásának 150. évfordulóját ünneplő városi tűzoltó testület polgármester vándorserlegéért kiírt 31. kupaversenye.

Az érkező vendégeket a testület Mrázik Tibor karnagy vezette fúvószenekara köszöntötte. A rendezvényen klasszikus és sport kategóriákban folyt a versengés, külön vetélkedtek a férfi és női versenyzők. Míg a férfiaknál mindkét kategóriában hazai győzelem született, a nők versenyében a nemeshodosi és a dióspatonyi női tűzoltók csapata volt a két kategória győztese. Ez alkalommal nem tudtak

részt venni a versenyen sem a csehországi Uhersky Brod, sem pedig a magyarországi Bősárkány tűzoltói, ezért a helyi Profi-Team szórakoztatta a versenyzőket és a közönséget, és bemutatót tartottak a somorjai, a nagypakai és a csallóköznadasi gyermek és ifjúsági rajok. A megalakulása évfordulóját ünneplő szervezet vezetői elmondták, hogy komoly erőfeszítésekkel és körültekintő szervezéssel készülnek az utolsó negyedévben esedékes jubileumi rendezvényekre is. November második hétvégére tervezik az állandó tűzoltó-technikai kiállítás megnyitását, valamint gróf Széchenyi Ödön mellszobrának ünnepé-

Idén is akciódús jeleneteknek lehetnek tanúi a tűzoltóverseny résztvevői

(Fotó: Szinghoffer Mátyás)

lyes leleplezését. A tűzoltóság ajánlott támogatásokat. A vezetői elmondták, továbbra tűzoltóság köszönettel fogad is várják az erre a célra fel-

minden felajánlást. (s)

A Gróf Széchenyi Ödön mellszobrának felállítására szánt támogatásokat a SÖTT az
SK18 0900 0000 0051 9542 9968
számlaszámon fogadja.

A történelmi tűzoltó-technikai tárlat létrehozására felajánlott támogatásokat a testület az
SK41 0900 0000 0000 2187 8197
számlaszámon fogadja.

Készpénzadományokat a SÖTT a Tűzoltó utcai szertárban elhelyezett kasszájában fogad.

MEGEMLÉKEZÉSEK

*Lelked, remélem, békére talált,
s Te már a mennyből vigyázol majd ránk.
Soha nem felejtünk, szívünkben szeretünk,
rád örökkön-örökké emlékezünk.*

Soha el nem múltó fájdalommal emlékeztünk, október 4-én, halálának 2. évfordulóján a drága jó feleségre, édesanyára és nagymamára, **BARGÁR IRÉNNE**. Aki ismerte és szerette, szenteljen emlékének egy néma percet. Szerető férje, gyermekei, unokái, testvérei, özvegy édesanyja és a rokonság.

*Keressük, de már nincs sehol,
mégis itt van mindig valahol.
Talán egy napsugárban, vagy egy
csillag fent az égen,
mi mindig várjuk, mint valamikor régen.*

Fájó szívvel emlékeztünk október 5-én, halálának 5. évfordulóján a drága édesanyára, **ADRIANN SÁNDOROVÁ** szül. CIGHARDOVÁRA. Emlékét örökké őrző családja: szülei, bátyja, lányai és unokái.

*Ementél tőlünk a csillagok felé,
aranyló csillagpor hull már lábaink elé.
Arcunkat könny mossza, mert nem vagy már többé,
de szívünkben emléked élni fog örökké!*

Halálának 11. évfordulóján fájó szívvel emlékeztünk **NAGY PÁLRA** (1983 - 2012) Szeretteid.

Szomorú szívvel és soha el nem múltó szeretettel emlékeztünk 2023. október 16-án a 15 éve elhunyt **NAGY TIBORRA (Lennonra)**. Drága emlékét, jóságát és szeretetét szívében őrző családja.

Ittasan kerékpározni nagyon veszélyes

(Képtár) (Képtár)

Népbetegség a részegen biciklizés

Több ezer ittas kerékpárost és rollerest fogott idén a rendőrség. Eddig 5659 olyan kerékpárost vagy rollerest igazoltattak a rendőrök, aki alkoholt fogyasztott, vagy más tudatmódosító szer hatása alatt volt. A kerékpárosok és rollerezők egyéb szabálysértéseiről nem vezetnek statisztikát, tájékoztatott a rendőrség

A biciklin és rolleren közlekedőkre a közlekedési szabályok és előírások megsértése miatt maximum 650 eurós helyszíni bírságot lehet kiszabni, az eset súlyosságától függően, de a gépjárművezetői jogosítvá-

nyukat nem vonják be – tette hozzá a rendőrség, azzal, hogy a közlekedésben résztvevő kerékpárosokra és rollerezőkre is ugyanúgy vonatkoznak a közlekedési szabályok, mint a gépjárművezetőkre.

A szabályok előírják, hogy a 15 évnél fiatalabbnak védősisakot kell viselniük a biciklin. Ez vonatkozik a rögzített lábtartóval felszerelt gyerekülésben ülő gyerekekre, és a felnőtt kerékpárhoz vontatórúddal hozzákapcsolt gyerekbiciklin ülő gyerekekre is. A rollerezők számára a törvény nem írja elő a védősisak kötelező viselését. (TASR, k)

A VÁROSI RENDŐRSÉG JEGYZŐKÖNYVÉBŐL

Kisgyerek a parkoló autóban

Szeptember 5-én délután bejelentés érkezett a városi rendőrségre, a bejelentőt azt mondta, az Iskola utcai óvoda épülete parkoló járműben, a hátsó ülésen, a gyerekülésben egy kisgyerek alszik. A telefonáló azt mondta, aggódik, mivel hőség van, és ez életveszélyes, mert akár 40 fok is lehet az autóban. Időközben az autó tulajdonosa is megérkezett, a nő dühösen reagált, azt mondta, csak 5 percre volt távol. A járőrök figyelmeztették, hogy legközelebb legyen óvatosabb, mert életveszélyes lehet a kisgyereket a felforrósodott autóban hagyni. A nő végül megköszönte a segítséget.

Migránsokat szállító autót állítottak meg

Az állami rendőrség kérte a városi rendőrök segítségét szeptember 6-án reggel a Szenci út és a Pozsonyi út közti körforgalom lezárásához, hogy egy gyanús autó ne tudjon áthaladni. A városi rendőrök azonnal a helyszínrre vonultak, és lezárták az utat. A gyanús járműt át akar hajtani a szembejövő forgalom sávjába, amivel veszélyeztetette a többi közlekedőt. A rendőrök feltartóztatták az autót, felszólították a benne ülőket, hogy szálljanak ki a járműből. A gyanúsítottak nem álltak ellen a rendőri intézkedésnek. Az autóban 11 személy ült, a sofőrt őrizetbe vették. Az intézkedés során senki sem sérült meg. Az ügyet az illegális migrációval foglalkozó hivatal nyomozója vizsgálja.

PRACOVNÉ ODEVY
v ktorých sa
aj **TEBE** dobre robí

MUNKARUHÁK,
melyekben **NEKED** is
jól megy a meló

monterky už od
8,95€

Agrosam
www.agrosam.sk

ŠAMORÍN, Gazdovský rad 41- DOM SLUŽIEB, Tel.: 031/562 22 52

Nagyobb teret adnának a fiataloknak

A megkezdett úton halad a somorjai női kosárlabdacsapat. Az Extraliga 2023/24-es idényében is a klubban nevelkedett fiatalok bevonásán lesz a hangsúly.

Egy változás azonban várható. A csapat edzője a tavasszal visszavonult Suja Tímea lesz. „Mivel még nincs meg a szükséges edzői licencem, hivatalosan Diósi Albert lesz az edző, de a gyakorlatban én vezetem az edzéseket és a meccseket is” – mondta lapunknak Tímea. A somorjai klub mestere elárulta, nem történt nagy változás a keretben. „Lényegében megmaradt a tavalyi keret. Nem igazoltunk más klubokból, csak junior korú lányokkal töltöttük fel a keretet, akik lényegében csak edzeni fognak velünk. Már hosszabb ideje velünk készülnek a somorjai fiataljaink, Fejes Barbara, Slama Tilda, Soóky Sofia és Takács Tamara, ők már idén sokkal nagyobb teret kapnak a meccseken.” A somorjaiak a szokott rend szerint augusztus elején kezdték a nyári felkészülést, 4-5 hétig az erőnléten volt a

hangsúly. „Szeptember közepén kezdünk játszani a felkészülési meccseket. Osztrák, cseh és magyar csapatok ellen lépünk pályára. Nem az eredményeken volt a hangsúly, hanem azon, hogy lássuk a lányokat a meccseken is, és tudjunk javítani a dolgokon.”

Sokáig úgy tűnt, hogy az Extraligában hét csapat fog szerepelni. Végül a Trencsén nyolcra bővítette a csapatok számát.

„Nagyon nehéz megmondani, milyenek lesznek az erőviszonyok. A Pöstyén, a Slavia Besztercebánya és a Rózsahegy kiemelkedik a mezőnyből. A többiek kisebb játékerőt képviselnek. Egy-két külföldi játékos érkezése után megváltozhat a helyzet, például a kassai Young Anglesnél. Úgy tűnt, el sem indulnak a bajnokságban, mostanra azonban már két amerikai lány igazoltak. Mi a klubban nevelt játékosokat fogjuk fejleszteni” – zárta Suja Tímea, aki a felnőtt csapaton kívül az U17-es és az U10-es együttest is vezeti.

Duducz Tibor

Az edzéseket Suja Tímea vezeti

Irány Liverpool és Sevilla

A somorjai Botló fivérek a DAC játékosai. A tizenhét éves Kristóf az U19-es, tizenkét éves Öcse, Olivér az U14-es csapat kapusa. Az őszi idény végén egy időre elválnak útjaik.

Kristóf és Olivér is Somorján kezdett focizni. Az idősebb fivér tízéves koráig csatár volt, volt olyan idény, amikor legjobb góllövőként 39-szer talált a kapuba, és kapus is volt. Amikor a DAC-ba került, el kellett döntenie, melyik poszton folytatja a pályafutását. Édesapjának nem nagyon tetszett ugyan, de kapus lett. Kristóf fokozatosan lépegetett a kategóriák,

a tornák során, nagyon sokszor ő lett a legjobb hálór. Jelenleg a dunaszerdahelyi gimnázium diákja.

Olivér követte a testvérét. Remekel a kapuban. Nagyon sok tornán ő volt a legjobb, egyebek között kétszer a szombathelyi nemzetközi tornán is, ahol Király Gábor, a magyar nemzeti csapat 107-szeres válogatott kapusa is gratulált neki. 2021-ben ő lett az U11-es kategória legjobbja a DAC-ban.

A tornák rendszeres látogatói figyelemmel kísérik a focisták teljesítményét. Az ajánlásuk alapján mindkét somorjai srác

meghívást kapott a június végi budapesti focitáborba, ahová több országból érkeztek fiatal focisták, és angol-olasz-spanyol szakemberek tesztelték őket. Edzés, meccs, elemzések szerepeltek a programon.

Egy hónap múlva örömteli hírt kaptak a fivérek: az őszi idény után Kristóf egy hétre a spanyol FC Sevilla vendége lesz, ahol edzések, meccsek, elemzések szerepelnek programban. Hasonló programja lesz Olivérnek is, aki nagyon közel kerül Szoboszlai Dominikhez. Ő egy hétre Liverpoolba utazik.

Duducz Tibor

Botló Kristóf (jobbra) nagyon jól teljesített Budapesten is

Botló Olivér (jobbra) Liverpoolba utazik

Zalka Csaba válasszút előtt

Pályafutásának legnehezebb éve van Zalka Csaba kajakos mögött. A szlovák kajak négyes tagjaként nem sikerült kiharcolnia a részvételt a jövő évi olimpiai játékokon.

Nem indult jól az év a somorjai kajakos számára, kétszer is vállműtéten esett át. Jól teljesített a kvalifikációs versenyeken, ezért az összes nemzetközi versenyen tagja volt a szlovák kajaknégyesnek.

„Sajnos, nem jöttek az eredmények. Sem a világtúrákon, és nem sikerültek az Európai Játékok sem, ahol Samo Baláž sérüléssel bajlódott” – nyilatkozat lapunknak Csaba.

Ezután már csak egy, a legfontosabb verseny várt a szlovák csapatra: a világ-bajnokság, ahol az olimpiai helyjegyeket osztották.

„Mindent egy lapra tettem fel. Csak ez lebegett a szemem előtt. Mint aztán fokozatosan kiderült, nem mindenki gondolta így. Nem tette oda magát maximálisan. A kajaknégyesben pedig megfelelő együttműködés nélkül nem megy. A duisburgi versenyen nagyon jól sikerült az előfutam, de az elődöntő már nem. Nem sikerült bejutnunk az A-döntőbe. Ez azt jelentette, hogy jövőre a kajaknégyes nem indulhat az olimpián. Óriási csalódás volt ez számomra. Nagyon sokáig forrtak bennem az indulatok, mivel láttam, mi minden történt az

Zalka Csaba ismét belevág, Kaliforniába utazik felkészülésre

utolsó évben” – folytatta a somorjai sportoló.

Csaba egy ideig nem nagyon mutatkozott. Higgadt fejlel elemeznie kellett a helyzetet, és el kellett dönteni, hogyan, merre tovább. „Nagyon sok minden történt az elmúlt egy év alatt. Nem szeretnék konkrét dolgokról beszélni, de sok minden nem volt rendben. Több téren is ez volt a helyzet” – mondta a versenyző.

„El kell döntenem, merre menjek. Nem akartam egy évet kihagyni, és 2025-ben

elkezdeni a munkát a 2028-as olimpiai kajak négyes kvótáért. Jövőre lesz még pótkvalifikáció a 2024-es olimpiára. Úgy érzem, meg kell próbálnom a K2-t. Elkezdem Somorján a felkészülést. Vass Géza bá vezetésével edzem, együtt dolgozom Ludo Nemeč és Horváth Pali fizioterapeutával. Novemberben a komáromi csoporttal Kaliforniába utazom, majd Dél-Afriai edzőtábor szerepel a programban. Csak az öt kártya van előttem” – zárta Zalka Csaba.

Duducz Tibor

Sportnap a speciális alapiskolában

Öröm, nevetés, lelkesedés. Nagyszerű sportnapon vettek részt a somorjai speciális alapiskola tanulói.

A helyi iskola pedagógusai sportnapot rendeztek a diákoknak a somorjai klubokkal – az STK-val, a SKK-val, a Gladiátorokkal és a Mozsásban a gyermekekkel – együttműködve, a Csallóközi Olimpiai

Klub égisze alatt. A gyerekek focizhattak, kosarazhattak, futhattak és birkózhattak. Nagy volt az öröm minden gól, pontos dobás, a futótáv teljesítése, illetve a birkózás után. Nagyon jól érezték, magukat a gyerekek, elárulták, hogy már nagyon várják a következő találkozót a sportklubjaink képviselőivel. (duc)

Somorját ketten képviselték a Nemzeti Vágtán. Póthe Laura a Kishuszár futamban nem fejezte be az előfutamot. „Sajnos rögtön az első kanyarban megbotlott a ló, és leestem” – mondta Laura. Édesapja, Zoltán a Nemzeti Vágtá előfutámában 3. lett, és az összetettben hatvan lovas közül a tizenhetedik helyen végzett.

Őszi teendők a kertben

Egész kellemesre sikeredett a vénasszonyok nyara. Szeptemberben szinte egész hónapban nyárias időjárásnak örvendhetünk, amit csak a hónap második felében beköszöntött esős hétvége zavart meg. Remélhetőleg az októberi időjárás is kedvező lesz, hiszen a kertben van még bőven tennivaló.

Az október az utolsó betakarítások hónapja, de telepíthetők gyümölcsfák és bokrok, ültethetők hagymafélék.

A szabadföldön termesztett paradicsomnak jót tett a napos szeptember, hiszen kedvezett az érésnek. Ha csapadékosra fordulna az idő, az egészséges bogyókat ajánlott még akár féléretten is leszedni és ládába, egy sorban szétrakva utóérlelni. A még zölden leszedett paradicsom szintén nem vész kárba, ha savanyú lében konzerváljuk. A másik lehetőség, hogy 3-5 literes befőttesüvegbe rakva, napsütötte ablakpárkányon utóérleljük.

Mikor érett az alma?

A túl korán leszedett alma ízetlen, míg a túl-érett kásássá válik, csökken a savtartalma, a maradék keményítő pedig cukorrá alakul, ezért az alma veszít a zamatából. Régi bevált módszer ellenőrizni, hogy a mag barnára színeződött-e, ez a későbbi fajtáknál viszonylag jól alkalmazható. A korai fajták magja későn színeződik, ilyenkor már általában túlértek. Másik fontos szempont a héj színeződése, például a Golden fajtánál a zöld alapszín sárgászölddé változik. Ha megvárjuk a teljesen sárga színt, akkor romlik a tárolhatóság. Bizonyos fajtáknál a piros szín az érettség jele, de ez a szezontól is függ. Az érettség legbiztosabb jele az, ha az almát egy könnyed mozdulattal le tudjuk szedni az ágról. Valószínű, hogy a fa naposabb, déli oldalán hamarabb érik be a ter-

A gyümölcsfák őszi lemosópermetezését akár még lomhullás előtt is elvégezhetjük (Fotó: net)

més, azaz a szüretet szakaszosan, hetente végezzük. A szeptemberben érő alma akár decemberig is tárolható, míg az októberben érő fajták akár tavaszig is megtartják minőségüket. Ajánlatos az almát hűvös, nem túl száraz, sötét helyiségben tárolni. Arra figyeljünk, hogy elkülönített helyiségben legyen a többi zöldségféléttől, a burgonyától, a sárgarépától, a petrezselyemtől és a zellertől. Egyébként könnyen előfordulhat, hogy például petrezselyemízü lesz az almánk.

Ültessünk sárgarépát és petrezselymet

Ezek a gyökérszöcskék viszonylag nehezen csíráznak, és érzékenyek a kelés alatti kiszáradásra is. Érdemes kipróbálni az őszi vetést, hiszen októberben, a termények betakarítása után bőven akad hely egy zöldségágyas kialakítására. Miután felásuk a földet, a hantokat összetörjük, a talajt fellazítjuk, esetleg megrotavátorozzuk. Elgereblyezzük, majd hagyjuk leülepedni. A vetést nem kell elsietni, csak közvetlenül a fagyok beállta előtt ajánlott elvégezni,

hogy a magok csak tavasszal csírázzanak és keljenek ki, amikor egyébként még gond lenne megdolgozni a nedves talajt. Az őszi vetés nagy előnye a jobb kelés, a tavaszi nedvesség felhasználása és a korábbi betakarítás. Az október ideális időszak az egyik leggyakrabban ültetett zöldségféle, a dughagyma és a fokhagyma telepítésére.

Zöldtrágya és lemosó permetezés

Október első felében még ajánlott a mustár és a repce vetése zöldtrágyának. Ezek pár nap alatt kikelnek. A zöld növényeket az őszi ásással a talajba juttatjuk, amivel nagyban feljavítjuk annak szervesanyag-tartalmát és szerkezetét.

A gyümölcsfák őszi lemosópermetezését akár még lomhullás előtt is elvégezhetjük, amivel fertőtleníthetjük a leveleket. Ezt a kezelést réztartalmú (Kocide 2000, Champion 50WG) gombaölő szerrel végezzük. A moníliafertőzésre érzékeny gyümölcsfákat (meggy, szilva, barack) Signum, illetve Prolectus szerrel permetezzük.

Lelkes Róbert, Agrosam

Készítsük fel a pázsitot a télre

A pázsitot őszi, magas káliumtartalmú műtrágya kiszórásával októberben felkészíthetjük a téli igénybevételre. Az így kezelt pázsit ellenállóbbá válik a kifagyással és a gombabetegségekkel szemben. Októberben ajánlatos fűszellőtétést végezni, hogy a pázsit télen is levegőhöz jusson. Ebben az időszakban a pázsitot kb 4 cm magasságúra nyírjuk, ha szükséges, novemberben a nyírást megismételjük.

Komposztáljunk!

Az ősszel felszabaduló növényzárak és lehullott falevelek a komposztálásra rendkívül alkalmasak. A komposztálás időtartama lerövidíthető, ha ágdarállóval ledaráljuk, illetve komposztérést serkentő adalékot adunk hozzá. Az így elkészült komposzt már akár a következő évben felhasználható. Fontos a komposztot nedvesen – nem átáztatva – tartani, ezért ajánlatos letakarni és védeni a túlzott csapadéktól.

